

soite

**KESKI-POHJANMAAN HYVINVOINTIALUEEN
KAKSIKIELISYYSOHJELMA**

Sisältö

Johdanto	3
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue	4
Hallinto, strategia ja toiminta	5
Hallinnolliset asiakirjat	7
Kansalliskielilautakunta	8
Asukkaiden ja palvelujen käyttäjien kielelliset oikeudet	9
Kielellisten oikeuksien toteutumisen seuranta ja raportointi	10
Osaamisen kehittäminen	10
Esimiehen vastuu	11
Yhteistyösopimus	12
Kaksikielisten hyvinvointialueiden yhteistyösopimus ruotsinkielisistä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista	12
Pohjois-Suomen yhteistyöalueen yhteistyösopimus	12
Sosiaali- ja terveydenhuollon alan tutkimus, koulutus, kehittäminen ja innovaatio hyvinvointialueella - TKKI-yhteistyö	13

Johdanto

Keski-Pohjanmaa on kaksikielinen hyvinvointialue, ja sillä on velvollisuus huolehtia siitä, että ruotsin- ja suomenkielisen väestön oikeudet toteutuvat yhdenvertaisesti hyvinvointialueen toiminnassa. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 5 §:ssä sanotaan, että sosiaali- ja terveydenhuolto on järjestettävä sekä suomeksi että ruotsiksi kaksikielisen hyvinvointialueen alueella siten, että asiakas saa ne valitsemallaan kielellä, joko suomeksi tai ruotsiksi.

Säännöksiä kansalaisten oikeuksista saada palveluja äidinkielellään ja viranomaisten velvollisuudesta tuottaa näitä palveluja on Suomen perustuslaissa (731/1999), kielilaissa (423/2003), laissa julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta (424/2003) sekä terveydenhuoltoa, erikoissairaanhoidon, sosiaalihuoltoa ja pelastustoimea koskevassa erityislainsäädännössä.

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen kaksikielisyysohjelman tavoitteena on kuvailla kansalliskielten asemaa hyvinvointialueella sekä määrittellä työtavat valtakunnallisten vaatimusten täyttämiseksi. Ohjelman pääasialliset kohderyhmät ovat: hyvinvointialueen väestö, asiakkaat, henkilökunta, luottamushenkilöt ja virkamiehet.

Tavoitteena on, että asiakkaan oikeus saada palvelua äidinkielellään, ruotsiksi tai suomeksi, otetaan johdonmukaisesti ja järjestään huomioon kaikessa toiminnassa. Kun asiakkaiden saama hoito ja palvelu annetaan heidän omalla kielellään, asiakas- ja potilasturvallisuus voidaan taata paremmin. Mahdollisuus käyttää omaa kieltä vaikuttaa myös hoidon laatuun ja siihen, miten asiakas kokee sosiaali- ja terveyspalvelut ja pelastustoimen. Kaksikielisyysohjelman avulla henkilökunnalle kerrotaan kaksikielisyyden merkityksestä palvelun toteuttamisessa ja sen laadulle, ja henkilökuntaa kannustetaan kehittämään kielitaitoaan.

Kaksikielisyysohjelman työryhmä:

Kansalliskielilautakunta 2023: Marlén Timonen (puheenjohtaja), Linda Hagström, Mikael Hagström, Tina Sulkakoski ja Jesper Sundström.

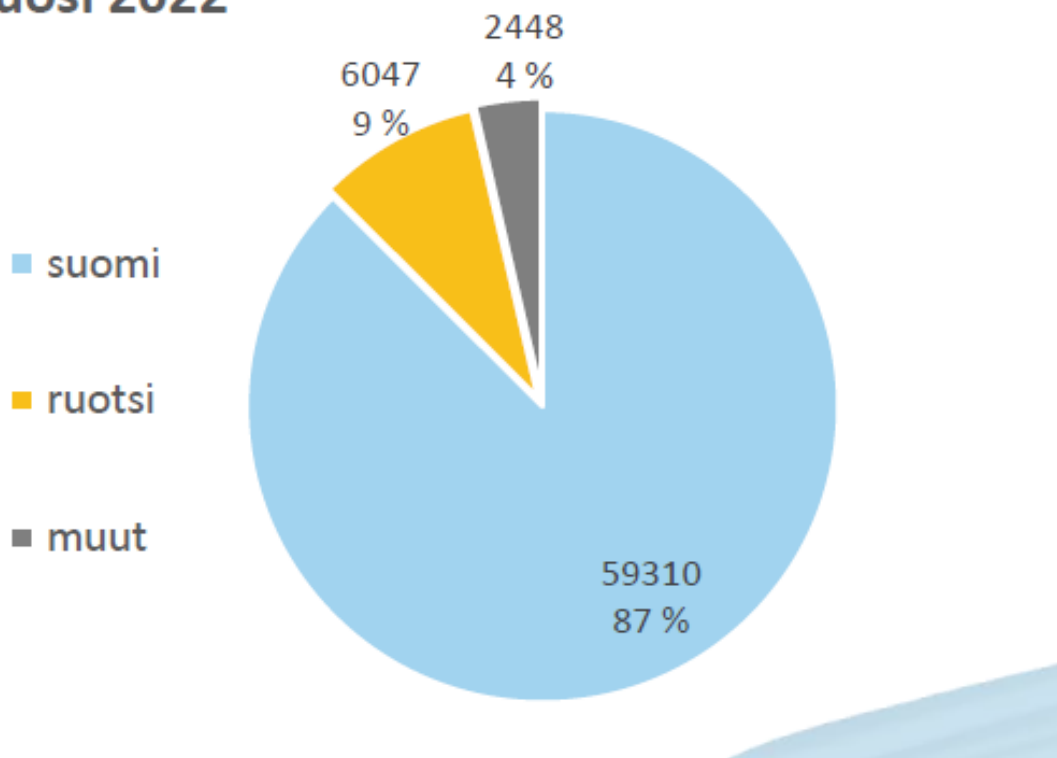
Jussi Salminen, osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö, Tanja Witick, hankejohtaja.

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soitella on vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden sekä pelastustoimen järjestämisestä alueellaan. Soite järjestää julkiset sosiaali- ja terveydenhuollon ja sairaanhoidon palvelut sekä pelastuspalvelut alueella, joka koostuu kahdeksasta Keski-Pohjanmaan kunnasta (Kokkola, Kaustinen, Kannus, Veteli, Perho, Halsua, Lestijärvi, Toholampi). Kuntien yhteenlaskettu väestömäärä on noin 68 000. Keski-Pohjanmaan keskussairaala on lähin päivystävä sairaala noin 200 000 asukkaalle, joista noin 40 000:n äidinkieli on ruotsi. Hyvinvointialueen kunnista vain Kokkola on kaksikielinen.

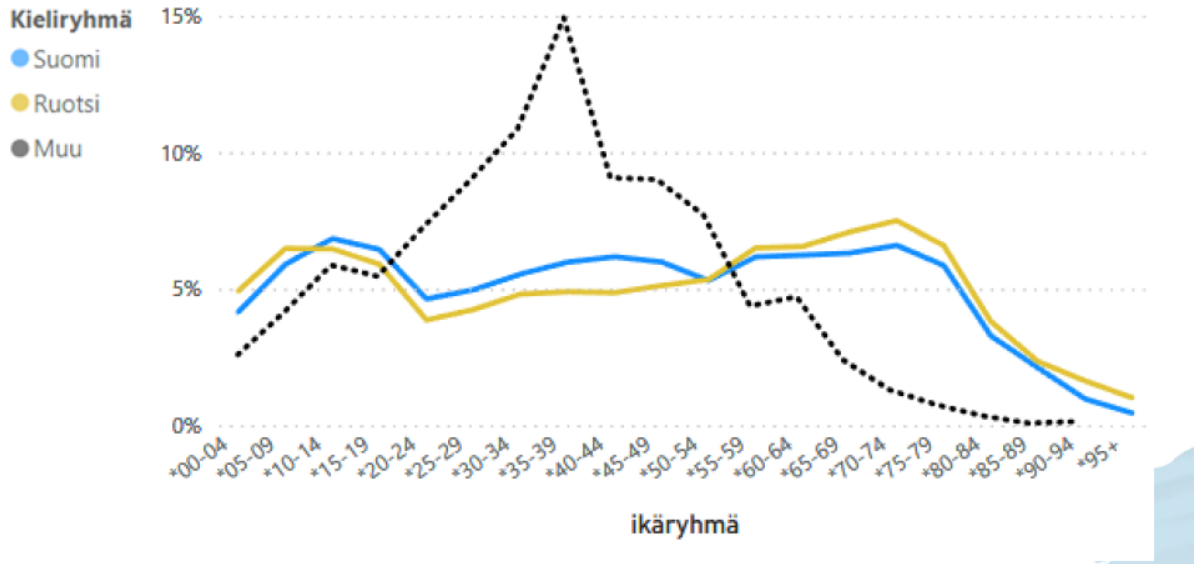
Hyvinvointialueella on noin 4 000 työntekijää sekä 300 henkilöä sopimuspalokunnissa. Hyvinvointialueen työntekijöistä 81,3% suosittelee Keski-Pohjanmaan hyvinvointialuetta työnantajana (NPS).

Vuosi 2022

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen kieliryhmät. Tiedot: Tilastokeskus, väestörakenne

Kieliryhmien ikärakenteet (ikäryhmän osuus kieliryhmän kokonaismäärästä)

Hallinto, strategia ja toiminta

Hallintosäännön mukaan aluevaltuusto vastaa Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen toiminnasta ja taloudesta, käyttää hyvinvointialueen päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä. Aluehallitus vastaa aluevaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Hyvinvointialueen toimintaa johdetaan aluevaltuuston hyväksymän hyvinvointialuestrategian ja sen osana olevan palvelustrategian mukaisesti kokonaisuutena.

Aluehallitus johtaa hyvinvointialueen toimintaa, hallintoa ja taloutta. Aluehallitus vastaa hyvinvointialueen toiminnan yhteensovittamisesta, palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta, omistajaohjauksesta, henkilöstöpolitiikasta sekä sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja sopimushallinnan järjestämisestä. Aluehallitus vastaa sisäisen tarkastuksen järjestämisestä. Hyvinvointialuejohtaja johtaa aluehallituksen alaisena hyvinvointialueen hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Hyvinvointialuejohtaja vastaa asioiden valmistelusta aluehallituksen käsiteltäväksi.

Johtajat vastaavat alueensa toiminnasta ja taloudesta sekä johtaa ja kehittää sen toimintaa hyvinvointialueen strategian mukaisesti. (Hallintosääntö 3 § ja 31 §).

Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 41 § mukaan kaksikielisten hyvinvointialueiden tulee strategiassaan huomioida kielellisten oikeuksien toteutuminen palvelujen järjestämisessä ja tuottamisessa.

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen strategiset tavoitteet ovat:

- Vahvat peruspalvelut ja päivystävä keskussairaala alueella.

- Yhteistyöllä hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta Keski-Pohjanmaalla
- Ennakoivat, yhdenvertaiset ja sujuvat palveluketjut ihmisen tukena arjessa
- Vaikuttavuutta hyvällä johtamisella sekä inhimillisesti ja taloudellisesti kestäville ratkaisuille
- Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen toiminta ja potilaan/asiakkaan hoito ja palvelut pohjautuvat arvoihin, kuten arvostavaan kohtamiseen, rohkeuteen, turvallisuuteen, osallisuuteen, vaikuttavuuteen ja yhdenvertaisuuteen. Nämä arvot kattavat myös potilaan/asiakkaan oikeuden saada hoitoa ja palvelua omalla äidinkielellään. Äidinkielellä tarkoitetaan kaksikielisyysohjelmassa ruotsia tai suomea. Tämä ajatus on kaksikielisyysohjelman laadinnan lähtökohta.

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen palvelustrategian tavoitteena on, että hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalvelut muodostavat integroidun palvelukokonaisuuden, joka vastaa asukkaiden tarpeita, huomioi yhdyspinnat ja alueen erityispiirteet, osaa hyödyntää yhteistyötä julkisen sektorin, yksityisen sektorin, kolmannen sektorin ja kansalaisten välillä, osallistaa asukkaita sekä pitää sote-kustannuskehityksen hallittuna. Erityisenä tavoitteena on asukkaiden osallistaminen omaan hoitoon ja kannustaa sairastumisten ennaltaehkäisyyn.

Verkosto rakennetaan digitaalisten palveluiden, asiakkaiden lähellä järjestettävien palveluiden ja palveluverkon ympärille. Palvelupisteiden osalta tavoite on, että 95 % asukkaista asuu korkeintaan 30 minuutin päässä palveluista.

Kielellä on suuri vaikutus siihen, miten asiakas/potilas kokee palvelun ja hoidon. Kun palvelua ja hoitoa annetaan asiakkaan/potilaan omalla äidinkielellä (suomeksi/ruotsiksi) asiakasta/potilasta on helpompi osallistua palveluun ja hoitoon sekä sitä koskevaan päätöksentekoon, mutta hänen on myös helpompi ymmärtää toiminnan tarkoitus. Siksi on tärkeää, että asiakkaalle/potilaalle tarjotaan mahdollisuus käyttää omaa äidinkieltään (suomea tai ruotsia).

Hallinnolliset asiakirjat

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueella laaditaan erillinen, yksityiskohtainen ohje hallinnollisten asiakirjojen kääntämisestä.

Kokousasiakirjojen kääntämisessä huomioidaan, että luottamushenkilöiden mahdollisuus täyttää tehtävänsä turvataan ja hyvinvointialueen asukkaiden tiedonsaantitarpeesta huolehditaan.

Aluevaltuuston ja aluehallituksen kokouskutsut ja pöytäkirjat kirjoitetaan suomeksi ja ruotsiksi. Suomenkielinen pöytäkirja tarkistetaan ennen käännöksen tekemistä, koska suomenkielinen teksti on ratkaiseva. Suomenkielinen pöytäkirja on virallinen asiakirja, ja ruotsinkielinen versio on sen käännös.

Aluevaltuuston esityslista laaditaan suomeksi ja ruotsiksi. Aluehallituksen esityslistalta ruotsiksi käännetään pykälien otsikot ja päätösehdotukset.

Yksilöasioiden jaoston pöytäkirjaote käännetään ruotsiksi, jos asia on käsitelty ruotsiksi.

Kansalliskielilautakunnan kutsu, esityslista ja pöytäkirja laaditaan ruotsiksi.

Hallinnollisista asiakirjoista ruotsiksi käännetään muun muassa seuraavat:

- Hyvinvointialueen strategia
- Hyvinvointialueen palvelustrategia
- Hyvinvointialueen muut keskeiset strategiat/ohjelmat
- Hallintosääntö
- Vaikuttamistoimielinten toimintasäännöt
- Kaksikielisyysohjelma
- Muita strategisia ohjelmia

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueella on kielenkääntäjiä ja tarvittaessa se ostaa käännöspalveluita. Hyvinvointialue on myös ottanut käyttöön digitaalisen käännös-alustan, jota henkilökunta voi käyttää pienempien käännöstöiden tekemiseen.

Kansalliskielilautakunta

Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 33 § mukaan jokaisella kaksikielisellä hyvinvointialueella tulee olla kansalliskielilautakunta. Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen kansalliskielilautakunnassa on viisi (5) jäsentä, joista aluevaltuusto valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jäsenet valitaan kielivähemmistöön kuuluvista henkilöistä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Kansalliskielilautakunnan esittelijänä toimii osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö, ja hän vastaa omalta osaltaan kaksikielisyysohjelman toteuttamisesta ja sen seurannasta. Kansalliskielilautakunnalla on myös ruotsinkielisen palvelun järjestämisen asiantuntija, joka osallistuu lautakunnan kokouksiin.

Kansalliskielilautakunnan tehtävänä on

1. selvittää, arvioida ja lausua siitä, miten aluevaltuuston päätökset vaikuttavat kielellisten oikeuksien käytännön toteutumiseen;
2. selvittää, arvioida ja määritellä hyvinvointialueen vähemmistökielellä tarjottavien palvelujen tarvetta, viestintää sekä seurata näiden palvelujen saatavuutta ja laatua;
3. selvitysten, arvioinnin ja seurannan perusteella tehdä aluehallitukselle ehdotuksia toimenpiteiksi kielivähemmistön palvelujen ja palveluketjujen kehittämiseksi sekä henkilöstön kielitaitovaatimuksiksi ja kielitaidon kehittämiseksi;
4. kaksikielisellä hyvinvointialueella, jonka vähemmistökieli on ruotsi, tehdä ehdotuksia kaksikielisten hyvinvointialueiden yhteistyötä ja työnjakoa koskevan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 39 §:ssä tarkoitetun sopimuksen sisällöksi, antaa sopimuksesta lausunto aluevaltuustolle sekä seurata sopimuksen toteutumista;
5. antaa lausuntoja kielipalveluita koskevista valituksista;
6. valmistella hyvinvointialueen kaksikielisyysohjelma;
7. antaa vuosittain aluehallitukselle kertomuksen vähemmistökielisten palveluiden toteutumisesta hyvinvointialueella.

Kansalliskielilautakunta laatii vuosittain toimintasuunnitelman, joka toimii lautakunnan työvälineenä sen hoitaessa tehtäviään. Se sisältää vuosittaiset tavoitteet, toimenpiteet, mittarit sekä näiden toimenpiteiden vastuuhenkilöt.

Asukkaiden ja palvelujen käyttäjien kielelliset oikeudet

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue on kaksikielinen hyvinvointialue, jonka hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä viestinnässä on otettava huomioon suomen- ja ruotsinkielisten asukkaiden ja palvelujen käyttäjien kielelliset oikeudet. Hyvinvointialueen palvelut on järjestettävä niin, että asukkaita ja palvelujen käyttäjiä pystytään palvelemaan heidän omalla kielellään, suomeksi tai ruotsiksi, kaikilla hyvinvointialueen tehtäväalueilla. (Hallintosääntö § 71.)

Hyvinvointialueen toiminnassa on riittävällä tavalla turvattava laissa säädettyjen kielellisten oikeuksien toteutuminen. Kun palveluja järjestetään ostopalveluina, tulee hyvinvointialueen sopimuksiin otettavilla määräyksillä varmistaa, että palvelun käyttäjien kielilain mukaiset kielelliset oikeudet toteutuvat vastaavalla tavalla kuin niiden tulee toteutua hyvinvointialueella. Mikäli ostettava palvelu kohdistuu vain toiseen kieliryhmään, palvelua voidaan antaa ja asiakasviestintä voi tapahtua yksinomaan asianomaisen kieliryhmän kielellä. (Hallintosääntö § 72.)

Hallintosäännön 6 §:n mukaan aluehallitus johtaa hyvinvointialueen viestintää ja tiedottamista hyvinvointialueen toiminnasta. Aluehallitus hyväksyy yleiset ohjeet viestinnän ja tiedottamisen periaatteista. Viestintäpäällikkö vastaa hyvinvointialueen viestinnän ja markkinoinnin suunnittelusta sekä toteutuksen organisoinnista ja koordinoi ja kehittää osaltaan sisäisen ja ulkoisen viestinnän toteuttamista. (Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen johtosääntö § 99.)

Viestinnän ensisijainen kanava on yleinen tietoverkko. Hyvinvointialueen toiminnasta on tiedotettava hyvinvointialueen asukkaille, palvelujen käyttäjille sekä järjestöille ja muille yhteisöille. (Hallintosääntö 6 §, hyvinvointialuelaki 34 §.)

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen hallinto- ja kirjaamiskieli on suomi. Organisaation myöntämällä poikkeusluvalla asiakas- ja potilastietojärjestelmään on mahdollista tehdä kirjauksia myös ruotsiksi esimerkiksi ruotsinkielisissä yksiköissä. Poikkeusluvut myönnetään hallintosäännön mukaisesti (potilastietojen osalta luvan myöntää johtajaylilääkäri ja sosiaalihuollon asiakastietojen osalta sosiaalijohtaja).

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen potilas- ja asiakastietojärjestelmää päivitetään Digi- ja väestötietoviraston tietojen mukaisesti. Väestötietojärjestelmän tiedoissa ilmoitetaan henkilön virallinen äidinkieli/asiointikieli. Nämä tiedot löytyvät hyvinvointialueen potilas- ja asiakastietojärjestelmästä, ja ne ovat kaikkien ammattihenkilöiden nähtävillä. Potilaan ja asiakkaan yhteystietoihin voidaan tehdä erityinen merkintä siitä, että potilas haluaa epikriisinsä ruotsiksi.

Kielellisten oikeuksien toteutumisen seuranta ja raportointi

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 29 §:ssä määrätään hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon seuranta ja arviointivelvollisuudesta. Määräyksen mukaan hyvinvointialueen on seurattava alueensa väestön hyvinvointia ja terveyttä väestöryhmittäin, sosiaali- ja terveydenhuollon tarvetta, saatavuutta, laatua, vaikuttavuutta ja yhdenvertaisuutta, asiakkaiden palvelujen yhteensovittamista sekä sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksia ja tuottavuutta. Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön 73 §:ssä määrätään kielellisten oikeuksien toteutumisen seurannasta ja raportoinnista:

- Kansalliskielilautakunta seuraa kielellisten oikeuksien toteutumista hyvinvointialueella.
- Kansalliskielilautakunta raportoi vuosittain kielellisten oikeuksien toteutumisen seurannan tuloksista aluehallitukselle.

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue seuraa, miten eri kieliryhmät käyttävät eri palvelumuotoja ja sitä, kuinka tyytyväisiä asiakkaat ovat palveluun heidän omalla äidinkielellään.

Aluehallitus antaa aluevaltuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin lautakunnan antama kertomus antaa aihetta.

Osaamisen kehittäminen

Julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain mukaan viranomaisen on rekrytoinnin yhteydessä ja muilla henkilöstöpoliittisilla toimilla huolehdittava siitä, että sen henkilöstöllä on riittävä kielitaito viranomaisen tehtävien hoitamiseksi kielilaisissa asetettujen vaatimusten mukaisesti. Henkilöstön rekrytoinnin yhteydessä huomioidaan sekä ruotsia että suomea osaavan henkilökunnan tarve. Eri ammattiryhmien rekrytoinnin haasteet ja tavoitteet tunnustetaan ja todetaan myös kielellisestä näkökulmasta.

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön mukaan henkilöstön riittävä suomen ja ruotsin kielen taito on varmistettava. Viranhaltijoilta ja työntekijöiltä vaadittavasta kielitaidosta on voimassa, mitä erikseen on määrätty tai päätetty. Koulutuspäällikkö vastaa osaamisen kehittämisestä hyvinvointialueella.

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue järjestää vuosittain ruotsin kielen kurssuja sosiaali- ja terveydenhuollon henkilökunnalle. Hyvinvointialueella kannustetaan oman kielitaidon kehittämiseen työtehtävien asettamien vaatimusten mukaisesti. Kansalliskielilautakunta seuraa osaamisen kehittymistä kaksikielisyysohjelman toimintasuunnitelmassa.

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue maksaa myös kielenkäyttölisiä noin tuhannelle työntekijälleen (2023). Kielenkäyttölisiä maksetaan kolmessa eri kategoriassa.

Esimiehen vastuu

Yksikön esimiehen tulee varmistaa, että yksikön toiminta on järjestetty niin, että asiakkaita voidaan palvella sekä suomeksi että ruotsiksi.

- Ruotsinkielisten asiakkaiden tarpeet otetaan huomioon palvelujen järjestämisessä ja kehittämisessä
- Kieli on yksi hoidon/palvelun laatumittareista
- Kielitaitoa korostetaan henkilöstön rekrytoinnissa
- Uusille työntekijöille kerrotaan kielellisistä oikeuksista ja kaksikielisestä palvelusta
- Työvuorot suunnitellaan niin, että paikalla on aina joku ruotsia puhuva
- Ruotsinkieliset asiakkaat ohjataan ruotsin kielen taitoisen henkilökunnan palveltaviksi
- Henkilöstön kielitaitoa seurataan jatkuvasti
- Hoito-ohjeet ja muu asiakas-/potilastieto on saatavilla molemmilla kielillä.

Yhteistyösopimus

Kaksikielisten hyvinvointialueiden yhteistyösopimus ruotsinkielisistä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista

Kaksikielisten hyvinvointialueiden on tehtävä yhteistyösopimus ruotsinkielisten kielellisten oikeuksien toteutumisen turvaamiseksi sosiaali- ja terveydenhuollossa. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 39 § 2 momentin mukaan kaksikielisten hyvinvointialueiden yhteistyösopimuksessa on sovittava:

- kaksikielisten hyvinvointialueiden työnjaosta ja yhteistyöstä sellaisten ruotsinkielisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen toteuttamisessa, joissa tämä on välttämätöntä kielellisten oikeuksien toteutumisen varmistamiseksi tehtävän vaatavuuden, harvinaisuuden tai siitä aiheutuvien suurten kustannusten vuoksi,
- työnjaosta ja yhteistyöstä sellaisten ruotsinkielisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen toteuttamisessa, joita on tarkoituksenmukaista toteuttaa vain osassa hyvinvointialueita tehtävän vaatavuuden, harvinaisuuden tai siitä aiheutuvien suurten kustannusten vuoksi sekä
- asiantuntijatuesta, jota kaksikieliset hyvinvointialueet antavat toisilleen ruotsinkielisten palvelujen toteuttamisessa.

39 § 2 momentin mukaan yhteistyösopimuksessa voidaan lisäksi sopia muusta työnjaosta ja yhteistyöstä. Sopimuksessa on palveluluettelo niistä ruotsinkielisistä sosiaali- ja terveystalvöluista, joiden osalta sopimusosapuolet ovat huomanneet yhteistyön tarvetta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 39 § 5 momentissa säädetään, että kaksikielisten hyvinvointialueiden yhteistyösopimuksen toteutumista on seurattava ja arvioitava vuosittain. Hyvinvointialueesta annetun lain 33 § mukaan kansalliskielilautakunnan velvollisuus on tehdä ehdotuksia sopimuksen muuttamiseksi ja seurata sopimuksen toteutumista.

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue on hyväksynyt kaksikielisten hyvinvointialueiden yhteistyösopimuksen ruotsinkielisistä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista. Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue seuraa sopimuksen toteutumista ja raportoi siitä oman organisaation sisällä oman organisaation sääntöjen mukaisesti. Kansalliskielilautakunta seuraa sopimuksen toteutumista ja arvioi sen kehittämisen tarvetta.

Pohjois-Suomen yhteistyöalueen yhteistyösopimus

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 35 § mukaan hyvinvointialueiden järjestämän sosiaali- ja terveydenhuollon alueellista yhteensovittamista, kehittämistä ja yhteistyötä varten on viisi sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöaluetta. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 36 §:n mukaan samaan sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueeseen kuuluvien hyvinvointialueiden on tehtävä yhteistyösopimus. Yhteistyösopimuksen tarkoituksena on varmistaa yhteistyöalueeseen kuuluvien hyvinvointialueiden työnjako, yhteistyö ja yhteensovittaminen siltä osin kuin se on tarpeellista hyvinvointialueiden lakisääteisten tehtävien

toteutumisen ja sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuuden turvaamiseksi. Säädöksen mukaan yhteistyön on myös edistettävä sosiaali- ja terveydenhuollon kielellisiä oikeuksia.

Pohjoisen yhteistyöalueen aluevaltuustot ovat hyväksyneet yhteistyöalueen yhteistyösopimuksen. Sopimuksessa on huomioitu Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen tarve tehdä yhteistyötä muiden kaksikielisten hyvinvointialueiden kanssa ruotsinkielisen hoidon ja palvelun sekä henkilökunnan osaamisen kehittämisen varmistamiseksi. TKKI-toiminnan osalta sopimuksessa huomioidaan Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen edelleen jatkuva tarve tehdä yhteistyötä myös Finlandssvenska Kompetenscentret FSKC:n kanssa, suomenkielisten osaamiskeskusten lisäksi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon alan tutkimus, koulutus, kehittäminen ja innovaatio hyvinvointialueella - TKKI-yhteistyö

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 32 § mukaan hyvinvointialue vastaa alueellaan tehtävälänsä koulutus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnasta sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet huomioiden. Lisäksi hyvinvointialue koordinoi ja ohjaa palvelutuotannossa tapahtuvaa integroitua kehittämistyötä sekä tukee kuntia hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvässä kehittämistyössä.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen tehtävänä on (33 §) tukea ruotsinkielisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kehittämistä koko maassa.

Tehtävän suuntaviivat:

- Tukea ja koordinoi ruotsinkielisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kehittämistä koko maassa.
- Tiivis yhteistyö Länsi Uudenmaan hyvinvointialueen, kaksikielisten hyvinvointialueiden ja suomenkielisten TKKI-toimijoiden sekä kansallisten että kansainvälisten tahojen kanssa (STM, THL, Pohjoismaat).
- Näkyvyys, vuorovaikutteisuus: kerätä ja jakaa tietoa kaksikielisestä TKKI-toiminnasta kansallisesti.
- Vahvistaa verkostoyhteistyötä ja mahdollisesti perustaa uusia verkostoja.
- Valvoa ja seurata kaksikielisyyden toteutumista, esimerkiksi yhteistoiminta-alueen (YTA) sopimuksissa.

Tavoitteet

- Ruotsinkielisten materiaalien ja tietojen tasavertainen saatavuus
- Laadukkaiden ruotsinkielisten palvelujen saatavuus
- Riittävästi ruotsin kieltä osaavaa henkilöstöä

- Vahvistaa verkostoyhteistyötä

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue osallistuu kaksikielisten hyvinvointialueiden TKKI-verkostoon. Verkosto on perustettu tukemaan kaksikielisiä hyvinvointialueita kehittämistöissään. Verkoston tarkoitus on:

- jakaa tietoa kiinnostavista käynnissä olevista projekteista
- jakaa toimivia malleja ruotsinkielisiin palveluihin liittyen
- tukea (ruotsinkielisen) tutkimuksen ja kehityksen toimeenpanoa hyvinvointialueilla
- tukea/käynnistää yhteisiä kehitysprojekteja
- seurata YTA-sopimusten sisältöä kielinäkökulmasta.
- toimia linkkinä järjestöjen, koulutussektorin, tutkimuksen ja hyvinvointialueiden välillä.